

Državna odlikovanja in priznanja

Dne 24. 12. 1987 je Predsedstvo SFRJ za posebne zasluge in uspehe pri delu, pomembne za napredek države, odlikovalo:

prof. dr. Franceta H a b e t a , upokojenega višjega znanstvenega sodelavca SAZU, dr. Vladimirja K l e m e n č i č a , rednega profesorja na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani in dr. Mavricija Z g o n i k a , izred. prof. v pokoju z redom zaslug za narod s srebrnimi žarkii;

akademika dr. Ivana G a m s a , red. prof. na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, dr. Mirka P a k a , izred. prof. na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani in dr. Milana Š i f r e r j a , znanstvenega svetnika SAZU z redom dela z zlatim vencem;

prof. Jelko K u n a v e r , pomočnico ravnateljice OŠ Franceta Bevka v Ljubljani, prof. Maro R a d i n j o s Srednje naravoslovne šole v Ljubljani in prof. Ladislavo R a k o v e c z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Dne 9. 3. 1988 je Zvezna konferenca SZDLJ nagradila za delo na področju varstva okolja s srebrno plaketo dr. Dušana P l u t a , docenta na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, s priznanjem pa mag. Marjana R a v b a r j a , raziskovalnega sodelavca na Inštitutu za geografijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani.

Čestitamo!

ZBOROVANJA, OBISKI IN POROČILA

14. zborovanje slovenskih geografov v Postojni okt. 1987

V organizaciji Ljubljanskega geografskega društva in ob pomoči številnih strokovnih in gospodarskih ustanov ter posameznikov je med 15. in 17. oktobrom v Postojni potekalo 14. zborovanje slovenskih geografov. Srečanja se jih je udeležilo 355, občasno pa je strokovnemu delu prisostvovalo še okrog 150 negeografov, zlasti predstavnikov delovnih in družbenopolitičnih organizacij Notranjske, Primorske in druge Slovenije pa tudi iz zamejstva. Namen tokratnega strokovnega srečanja je bilo spoznavanje aktualne podobe prehodne in kraške Notranjske ter z organizacijo zborovanja postaviti smernice za bodoče tovrstne strokovne sestanke. Obenem smo na srečanju proslavili 40-letnico priključitve Primorske Jugoslaviji in se spomnili štiridesetletnega delovanja Inštituta za raziskovanje kraša pri Znanstveno-raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki deluje v Postojni.

Prva plenarna seja v veliki dvorani Jamske restavracije je bila posvečena spomenu na omenjene obletnice ter uvodnim prispevkom, ki so opredeljevali pomen stroke v slovenski javnosti in predstavili razvoj, značilnosti in podobo regije, ki ji je bilo srečanje namenjeno. Zborovanje je v daljšem nagovoru pozdravil dr. Matjaž Kmecl, član predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, Notranjsko pa je geografsko opredelil dr. Igor Vrišer z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete. V drugem delu plenarnega zasedanja je pet poročevalcev povzelo poglavitne ugotovitve raziskav, ki jih je pripravilo 29 avtorjev in ki so osvetljevale novo geografsko znanje o tem kraškem notranjskem delu Slovenije. Čeprav je bil ta način poročanja zaradi heterogenosti raziskav večkrat nepopoln in premalo poglobljen pa je vseeno uspelo usmeriti zanimanje poslušalstva k prebiranju in študiju posameznih raziskav, ki so bile že pred srečanjem tiskane in zbrane v 441 strani obsežnem zborniku z naslovom Notranjska. To pomeni osnovno vrednost za zborovanje opravljenega strokovnega dela. Z uredniškim odborom vred je zbornik uredil dr. Peter Habič, izdala in za-

ložila pa ga je Zveza geografskih društev Slovenije s sodelovanjem Ljubljanskega geografskega društva in Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU ob pomoči Raziskovalne skupnosti Slovenije ter občinskih raziskovalnih skupnosti ter delovnih organizacij Notranjske.

Morda je potrebno omeniti, da so raziskovalci v okviru Notranjske obravnavali največkrat območje, ki zajema pet občin – Logatec, Cerkljica, Postojna, Ilirska Bistrica in Sežana.

Prvi dan zborovanja sta zaokrožila obisk Postojnske jame in v pozne večerne ure trajajoče družabno srečanje. Drugi dan je bil namenjen geografskemu izobraževanju in spoznavanju nekaterih območij v osrčju Notranjske, predvsem Loškega polja in Vidovskih hribov v cerkljarski občini. Didaktični prispevki so bili objavljeni že pred zborovanjem v Geografskem obzorniku (34/2), diskusija je bila pestra in plodna. V družabnem in vzporednem delu zborovanja so udeleženci v zelnici cerkvi lahko prisluhnili logaškemu oktetu. V prostorih, kjer je potekalo zborovanje, pa so si ogledali filme in slike s krasoslovsko tematiko. Razstavo in projekcijo je ob svoji 40. obletnici pripravil Inštitut za raziskovanje krasa. Obenem je bila razstavljena (in tudi v prodaji) geografska literatura. Zadnji dan zborovanja, v soboto, so bile na sporedu tri tematsko zaokrožene »okrogle mize«, zaključna plenarna seja ter ekskurziji v Brkine in Rakov Škocjan.

Podpisani, ki je sicer sooblikoval zaključke zborovanja in obenem aktivno sodeloval pri delu ene od okroglih miz, žal, ni mogel sodelovati na vzporedno potekajočih prireditvah. Zato se je le posredno seznanil z zaključki, ki so jih oblikovali moderatorji drugih sestankov: dr. M. Klemenčič, dr. V. Klemenčič in dr. J. Kunaver. Pri okrogli mizi z naslovom »Geografska teorija in praksa« je razprava opredeljevala vsebinski okvir in metodološko zasnov regionalne geografije ter vlogo in mesto ekološke geografije v naši stroki in znanosti. Načela je tudi vprašanja specializacije v geografiji in pomanjkanja futurološkega koncepta v slovenski geografiji ter razvoja teoretične znanstvene misli sploh. V dvorani, kjer so geografi in drugi strokovnjaki iz domovine, zamejstva in tujine razpravljali o »zamejstvu in izseljeništvu«, sta zanimanje pritegnili predvsem razpravi o položaju Slovencev v Porabju in na Štajerskem ter teza, da je t.i. »zdomstvo« kontinuiteta izseljevanja iz naših krajev, ki traja vse od srede preteklega stoletja dalje. Izživajoče in diskusijo vzbujajoče je bilo vprašanje o povratku t.i. »delavcev na začasnem delu v tujini« in njihovem vplivu na transformacijo matične kulturne pokrajine. Največ poslušalcev je prisostvovalo razpravi o »šolskih ekskurzijah in metodični obravnavi krasa«. Ugotovljeno je bilo, da se moramo geografi zavzemati za to, da bi imele zaključene regije ustaljen program ekskurzijskih poti in terenskih opazovanj, učence pa naj bi še posebej nazorno seznanjali s kraškim svetom, tako specifičnim za Slovenijo in Jugoslavijo. Udeleženci zborovanja smo se razšli po obravnavi in sprejemu zaključne resolucije ter sklepu, da bo prihodnje zborovanje čez dve leti v Koprskem Primorju.

Udeleženci so brez izjeme pohvalili dejstvo, da so bile razprave in strokovne študije že poprej natisnjene in na voljo vsem, ki so se zborovanja udeležili. Nedeljene pohvale veljajo organizacijskemu odboru, ki ga je vodil dr. Peter Habič, tudi za družabne in kulturne prireditve ter ekskurzije, ki jih je skrbno pripravil in z njimi prijetno popestil celotno zborovanje. Deljena pa so bila mnenja o tem, ali je moderatorski način najustreznejša oblika posredovanja strokovne vsebine (referatov) in še o nekaterih drugih organizacijskih prijemih. Splošna značilnost srečanja je bila nedvomno množična udeležba pa tudi odmevnost v javnosti, zlasti na Notranjskem. Zanimanje za delovanje stroke raste ne le med geografi, temveč tudi med nosilci družbenega razvoja, saj more geografska veda marsikaj prispevati ne le pri vzgoji in izobrazbi, temveč tudi pri usmerjanju gospodarskega razvoja in družbe nasploh. Dognanja geo-

grfskih raziskovanj, objavljenih v zborniku Notranjska, so že obravnavali predstavniki notranjskih občinskih skupščin na svojem novembrskem (1987) posvetu v Hruševju.

Anton Gosar

IV. jugoslovanski agrarno-geografski simpozij, Vršac, 16.–18. september 1988

Uradno četrto, v resnici pa že peto srečanje jugoslovanskih agrarnih geografov in gostov iz Poljske in NDR je potekalo vsebinsko in organizacijsko po že uveljavljenih smereh. Po Mariboru (1964), Ohridu (1972), Novem Sadu (1982) in ponovno Mariboru (1985) so tokratno srečanje ponovno pripravili vojvodinski geografi z Inštituta za geografijo Prirodoslovno-matematične fakultete v Novem Sadu. Prvi del srečanja, na katerem je nastopilo 19 referentov s 17 prispevki, je bil v prostorih Pedagoške akademije v Vršču, drugi, terenski del pa je bil namenjen ogledu in seznanitvi z geografskimi značilnostmi Deliblatske peščare.

Doslej je agrarna geografija z najraznovrstnejšimi prispevki v marsičem obogatila znanje in vedenje o podeželju, njegovi agrarni proizvodnji in osvetlila probleme kmetijskega prebivalstva v posameznih delih države. Tem izsledkom se imamo zahvaliti, da smo spoznali in ovrednotili številne sodobne procese, ki preoblikujejo celotno fiziognomijo podeželja. Kakor v vsaki drugi panogi je tudi za agrarno geografijo značilno nihanje njene vsebinske zasnove. Po prikazanih referatih in živahni diskusiji je mogoče sklepati, da jugoslovanska agrarna geografija v zadnjem času metodološko in vsebinsko ni napredovala. Morda je temu krivo pomanjkanje jugoslovanskega raziskovalnega projekta, kakršen je bil v šestdesetih in v začetku sedemdesetih let in je povezoval vse jugoslovanske geografe različnih pogledov in generacij. Nekateri prispevki s svežimi metodološkimi pristopi in podprti z računalniško tehnologijo (še zlasti iz slovenskih vrst) vendarle obetajo nove in poglobljene ter celovitejše poglede na podeželje in njegove sestavine. V tej napovedi, ki je bila sprejeta – razumljivo – z veliko naklonjenostjo in pozornostjo, so bržkone že začrtani okvirni obrisi ponovnega vzpona in vsebinske osvežitve znatnega dela naše agrarnogeografske misli.

Vsebina referatov, ki bodo objavljeni v posebnem zborniku, je segala na tri področja agrarne geografije: a) metodološko, b) regionalno in c) specialistično (osvetlitve posameznih sestavin podeželja).

S prvega področja je bilo naslednjih šest prispevkov: Marijeta N a t e k , Metodološka zasnova vrednosti potencialov za kmetijsko pridelavo; D. K l a d n i k , Vrednotenje potencialov za kmetijsko pridelavo na primeru k.o. Dolenja vas v Selški dolini; A. S t a c h (Poljska), Erozija prsti kot geomorfološki proces in metode za merjenje njene intenzitete; P. T o m i ć in J. P l a v š a , Komasacije kot činitelj razvoja kmetijske proizvodnje in transformacije ruralnih predelov v Vojvodini (na primeru občine Srbobran); M. L j e š e v i ć , Vrednotenje naravnih abiotičnih pogojev za potrebe načrtovanja kmetijske proizvodnje, in J. R o m e l i ć , Agroindustrijski kombinat Vršac.

Tudi v drugi skupini je bila prikazana vrsta referatov: B. J a ć i m o v i ć in V. T u s z k i e w i c z (Poljska), Spremembe v posestni strukturi kmečkih gospodarstev v Vojvodini; R. D a v i d o v i ć , Razdrobljena zemljiška posest kot negativni dejavnik intenziviranja kmetijske proizvodnje (na primeru občine Indjija); M. Z i k o v , Obstoječe sestavine in pričakovane spremembe v namembnosti in izrabi zemljišča v ohridsko-prespanskem predelu; D. S c h o l z (Halle, NDR), Razvojne težnje in problemi agrarnega prestrukturiranja na območju okraja Quersfurt; D. B u g a r -